

קונפליקטים במרחב המשפחתי-סמינר

ד"ר סארה אבו-כף

קורס שנתי 2020-2021, יום ד, שעות 12-14

קוד קורס: 0 172-1-0015

הקורס – תיאור ומטרות

קונפליקטים במרחב המשפחתי הינם בלתי נמנעים ובעלי חשיבות רבה בהתפתחות וההסתגלות של בני המשפחה. מטרת הסמינר הינה לערוך לסטודנטים היכרות עם נושא קונפליקטים במרחב המשפחתי. יוצגו בפניהם סוגים שונים של קונפליקטים משפחתיים (בין בני זוג, והרים וילדים, בין אחים, קונפליקט עבודה משפחה). כמו כן, יחשפו הסטודנטים לשלוש מסגרות תיאורטיות מרכזיות להבנת המקור וההתפתחות של קונפליקטים אלו ודרכי ההתמודדות איתן. במהלך הסמינר יסקרו ההשלכות הפסיכולוגיות והחברתיות של קונפליקטים משפחתיים על ילדים, מתבגרים ומבוגרים. בהתבסס על שלושת המסגרות הסטודנטים יעלו שאלות מחקריות, יבחנו שאלות אלו בצורה אמפירית כמותית או איכותנית) ויחברו עבודה אקדמית מסכמת.

מיומנויות שיירכשו במהלך הקורס

- שיום והגדרה של מושגים שנוגעים למסגרות תיאורטיות להבנת יחסים וקונפליקטים במשפחה ואת דרכי ההתמודדות איתם.
- לנסח שאלות מחקריות
- חיפוש במאגרי מידע אקדמיים
- לחבר סקירת ספרות אודות המשתנים הנחקרים
- לבחור כלי מחקר מתאימים ולדעת לתאר אותם בפרק השיטה.
- להגיש בקשה לאישור אתי ולזהות מרכיבים חיוניים למחקר אתי.
- איסוף נתונים והזנתם
- לזהות ניתוחים סטטיסטיים מתאימים והפעלתם בעזרת המנחה/המרצה.
- לתאר ולחבר את פרק התוצאות
- לדון ולהציע הסברים לממצאים -והיבור פרק הדיון
- שימוש בסגנון כתיבה אקדמי סטנדרטי אחיד.
- הצגה של השאלות המחקריות ועיקר הממצאים וההסברים

מטלות הקורס

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. בחירת נושא למחקר + שאלת מחקר וכ- 4 מאמרים לסקירה ספרותית ראשונית – במהלך סמסטר א'
 2. בחירת מתודולוגיה לעריכת המחקר וגיבוש הדרך לאיסוף הנתונים – הגשת מסמך כוונות במהלך סמסטר א' (5%)
 3. טופס ועדת אתיקה – במהלך בחופשת סמסטר א' – (5%)
 4. כתיבת סקירה ספרותית ראשונית – מרץ-אפריל (10%)
 5. איסוף הנתונים לביצוע המחקר – אפריל- מאי (15%)
 6. חיבור פרק השיטה – במהלך חודשי מאי-יוני (15%)
 7. ניתוח וכתיבת התוצאות (15%) – במהלך חודש יוני ובסוף השנה
 8. כתיבת הדיון (15%) – במהלך חודש יוני ובסוף השנה
 9. כתיבה סקירה מלאה (25%) – בסוף השנה
 10. הגשה סופית של הסמינר דרך המודל ובעותק קשיח לתא שלי – 31-8-2021
- הנוכחות בקורס היא חובה.
 - אי מילוי אחד המרכיבים מהציון – יוביל לאי-זכאות לקבל ציון עובר בקורס.

תכנית הקורס:

* שימו לב - ייתכנו שינויים בסדר השעורים בשל סיורים משותפים של התכנית, ואילוצים אחרים.

סמסטר א'

1. הקדמה ותיאור של הקורס, בחינת המושג קונפליקטים משפחתיים, התייחסות לסוגים השונים של קונפליקטים במרחב המשפחתי, השלכות ודרכי ניהול של קונפליקטים קריאת חובה

Cutrona, C. E. (2004). A psychological perspective: Marriage and the social provisions of relationships. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 992-999.

קריאת רשות

Fincham, F. D. & Beach, S. R. (1990). Conflict in marriage: Implications for working with couples. *Annual Reviews of Psychology*, 50, 47-77.

2. סוג ראשון של קונפליקטים משפחתיים- קונפליקטים בין בני זוג – המסגרת התיאורטית של התקשרות

קריאת חובה

חינוכית לעבודה מפגש.מ. וברנט א. (2005). הקדמה. גיליון מיוחד בנושא: תיאוריית ההתקשרות. מיקולינסר סוציאלית, 21, 7-10.

Hazan, C. & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close relationships. *Psychological Inquiry*, 5, 1-22

קריאת רשות

Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, 4, 132-154.

Hazan, C. & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524.

3. אסטרטגיות לניהול קונפליקטים

קריאת חובה

Thomas, K. W. (1992). Conflict and conflict management: Reflections and update. *Journal of Organizational Behavior*, 13, 265-274. doi:10.1002/job.4030130307

קריאת רשות

Greeff, A. P. & de Bruyne, T. (2000). Conflict Management Style and Marital Satisfaction, *Journal of Sex & Marital Therapy*, 26(4), 321-334, DOI10.1080/009262300438724.

Cramer, D. (2000). Relationship Satisfaction and Conflict Style in Romantic Relationships. *The Journal of Psychology, 134*(3), 337-341. DOI: 10.1080/00223980009600873

4. סוג שני של קונפליקטים משפחתיים- קונפליקט הורה ילד – המסגרת התיאורטית של סגנונות הורות

קריאת חובה

Baumrind, D.(1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of Early Adolescence, 11*,56–95.

קריאת רשות

Steinberg, L. (2001). We know these things: Parent adolescent relationships in retrospect and prospect. *Journal of Research on Adolescence, 11*, 1 – 19.

Dornbusch, S., Ritter, P., Leiderman, P., Roberts, D., & Fraleigh, M. (1987). The Relation of Parenting Style to Adolescent School Performance. *Child Development, 58*(5), 1244-1257.
doi:10.2307/1130618

5. מפגשי הדרכה קבוצתית בכיתה - מה אני רוצה לחקור בעבודת המחקר שלי?

6. שיטות מחקר כמותיות- על קצה המזלג

7. שיטות מחקר איכותניות- על קצה המזלג

8. מפגשי הדרכה אישיים סבב א'- מה אני רוצה לחקור בעבודת המחקר שלי? תוך התייחסות לשאלה מחקרית, מערך מחקר וכלים ספציפיים.

9. מפגשי הדרכה אישיים סבב ב'- מה אני רוצה לחקור בעבודת המחקר שלי? תוך התייחסות לשאלה מחקרית, מערך מחקר וכלים ספציפיים.

10. דוגמא להצעת מחקר/ סקירה ספרותית ובניית השערות. הגשה ידנית של דף שכולל את השאלה מחקרית, מערך מחקר, וכלים ורשימה ראשונית של שלושה ממאמרים בתחום.

11. הדרכה כיתתית להגשת בקשה לאישור אתי.

12. אבני דרך בכתיבת סקירה ספרותית.

13. סיכום ובחינת המוכנות לאיסוף נתונים, הבהרות והשלמות.

סמסטר ב' (בהמשך יועלה לאתר סילבוס עם תאריכים מפורטים לשיעורים)

1. תיאור מהלך הקורס בסמסטר ב' ובחינה של מידת העמידה של סטודנטים ביעדי ביניים (הדרכה לבניית קובץ נתונים)

2. מפגשים ליעוץ אישי- עדכון לגבי התקדמות במחקר, התמודדות עם קשיי איסוף נתונים והכוונה לצעד הבא- חלק א'.

3. מפגשים ליעוץ אישי- עדכון לגבי התקדמות במחקר, התמודדות עם קשיי איסוף נתונים והכוונה לצעד הבא- חלק ב'.

4. ניתוחים סטטיסטיים- מאפייני המדגם ומענה לשאלות המחקריות- קבוצה א' (קבוצה מתקדמת לפי קצב ההתקדמות באיסוף נתונים).

5. מפגש ליעוץ אישי לניתוח ראיונות – מחקר איכותני.

6. ניתוחים סטטיסטיים- מאפייני המדגם ומענה לשאלות המחקריות-קבוצה ב'.

7. הנחיות לחיבור פרק השיטה והתוצאות.

9. התייעצויות אישיות – סביב עיקר הממצאים והדיון בהם-חלק א'.

10. התייעצויות אישיות – סביב עיקר הממצאים שלי והדיון בהם- חלק ב'.

11. הצגות של סטודנטים-חלק א' (שאלות מחקריות, עיקר הממצאים, הסברים ודיון בממצאים, שאלות שעולות מהמחקר).

12. הצגות של סטודנטים-חלק ב' (שאלות מחקריות, עיקר הממצאים, הסברים ודיון בממצאים, שאלות שעולות מהמחקר).

13. הסבר בנוגע למבנה העבודה והנחיות מפורטות לחיבור עבודת הסמינר + חזרה וסיכום של הקורס.